

Αναδιάρθρωση του Ερευνητικού Ιστού (Σχέδιο)

Γενικές Αρχές

Η διαμόρφωση νέων ερευνητικών μονάδων-Ινστιτούτων πρέπει να εδράζεται στις ακόλουθες αρχές:

- Η θεματική συγκρότηση πρέπει πρωτίστως να γίνει με κριτήρια επιστημονικής βιωσιμότητας και όχι υπό την πίεση της όποιας δημοσιοοικονομικής συγκυρίας, όσο σοβαρή και να είναι αυτή. Η συγκυρία θα παρέλθει, εξ' ορισμού, αλλά οι λανθασμένες επιλογές, όπως επανειλημμένα έχει δείξει η εμπειρία, θα ταλαιπωρούν την χώρα για πολλές ίσως δεκαετίες. Η επιστημονική βιωσιμότητα εξ' άλλου θα επιτρέψει στις όποιες μονάδες να αναπτυχθούν ερευνητικά με πολλαπλά οφέλη – και οικονομικά – για την χώρα μας.
- Οι ερευνητικές μονάδες που θα προκύψουν πρέπει να διαθέτουν την κατά δύναμη κρίσιμη μάζα, ξεπερνώντας υπαρκτά προβλήματα κατακερματισμού, αλλά δίχως τεχνητές συνενώσεις οι οποίες δυνατόν να οδηγήσουν σε πληθωριστικά μορφώματα με ενδογενείς δυσκολίες επιστημονικής ανάπτυξης.
- Η χωροταξική τους κατανομή πρέπει να είναι λειτουργική και να λαμβάνει υπόψη την αρχή ότι τα ερευνητικά κέντρα και τα πανεπιστήμια υπάρχουν και οργανώνονται σε περιφερειακό επίπεδο, αλλά αγωνίζονται στον παγκόσμιο επιστημονικό και τεχνολογικό στίβο . Κατά συνέπεια, η προώθηση συνεργιών πέραν των ορίων μιας πόλης ή περιοχής δεν πρέπει να αποκλειστούν, χωρίς να οδηγούν όμως σε προφανείς δυσλειτουργίες.
- Σημαντικό θέμα είναι και η κινητικότητα των ερευνητών ανάμεσα στις νέες αυτές μονάδες, καθώς και η δυνατότητα θεσμοθετημένων συνεργασιών, τόσο με τα ΑΕΙ της χώρας, όσο και με ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής.
- Το θέμα της διοίκησης και διάρθρωσης είναι επίσης σημαντική παράμετρος. Στην περίπτωση μονάδων με μεγάλο σχετικά αριθμό ερευνητών θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα σχετικής αυτονομίας μικρότερων ομάδων – δημιουργία τομέων έρευνας.
- Βασικό θέμα αποτελεί και η ισότιμη συμμετοχή των ερευνητών με ακαδημαϊκά κριτήρια στη διοίκηση των μονάδων, γεγονός που συνδέεται με τη διαμόρφωση του νέου θεσμικού πλαισίου για την έρευνα.
- Η διαμόρφωση μιας νέας γενιάς στελεχών υψηλής ειδίκευσης είναι ιδιαίτερα σημαντική, προκειμένου η χώρα μας να πάψει να στηρίζεται μόνο στην οργάνωση και την παροχή υπηρεσιών, αλλά να αποκτήσει συγκριτικά πλεονεκτήματα και στον τομέα της παραγωγής καινοτόμων προϊόντων. Η αναδιάρθρωση του τεχνολογικού κυρίως τομέα οφείλει να λάβει σοβαρά υπόψη την ανάγκη ισχυρής αλληλεπίδρασης με τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία.

Διαδικασία

Σχετικά με την διαδικασία η πρόταση μας συνοψίζεται ως εξής:

- Συντονιστικό ρόλο στην διαδικασία της διαβούλευσης αναλαμβάνει το ΕΣΕΤ.
- Σε πρώτη φάση με βάση τις προτάσεις και επεξεργασίες που ήδη έχουν γίνει και σε ενδεικτική προθεσμία ενός μήνα το ΕΣΕΤ θα παράγει, με τη βοήθεια κυρίως μιας εξωτερικής επιτροπής προσωπικοτήτων υψηλού επιστημονικού κύρους και με εμπειρία στην οργάνωση ερευνητικών συστημάτων, ένα white paper με προτάσεις για τη διάταξη του ερευνητικού ιστού. Η ΕΕΕ συμβάλει με συγκεκριμένες προτάσεις στη φάση αυτή.
- Σε δεύτερη φάση το white paper τίθεται σε διαβούλευση (ενδεικτικά 1-2 μήνες). Η διαδικασία πρέπει να περιλάβει όλες τις δυνατές μορφές δημόσιου διαλόγου: ηλεκτρονική διαβούλευση, ημερίδες κατά θεματικές ενότητες, συνελεύσεις ερευνητών κατά κέντρο, κλπ. Επιθυμητή – ίσως και αναγκαία – η συμμετοχή ΔΕΠ, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων με ενδιαφέροντα στην έρευνα και την καινοτομία, κλπ.
- Στην τρίτη φάση το ΕΣΕΤ θα υποβάλει τελικό σχέδιο πρότασης (draft) στην πολιτεία, το οποίο θα πρέπει να θεσμοθετηθεί σε συνδυασμό με το νέο θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα.

Υπάρχουσα Κατάσταση¹:

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η υπάρχουσα κατάσταση Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων που εποπτεύονται από τη ΓΕΕΤ. Οι αριθμοί είναι προσεγγιστικοί και έχουν αντιγραφεί από τις αντίστοιχες σελίδες WEB. Τα κενά στον πίνακα αφορούν αριθμούς ερευνητών, ΕΛΕ τους οποίους δεν έχουμε προσδιορίσει. Ο πίνακας δεν περιλαμβάνει τα συνεργαζόμενα μέλη ΔΕΠ τα οποία έχουν τα εργαστήριά τους σε ΕΚ/Ινστιτούτα της ΓΓΕΤ και υποβάλουν της ερευνητικές τους προτάσεις ως μέλη αυτών των ΕΚ/Ι.

¹ Την ευθύνη της αποτύπωσης έχει ο πρόεδρος ΔΣ της Ένωσης

	Ερευνητικό Κέντρο	Ερευνητές+ΕΛΕ	Μέλη ΔΕΠ
1.	Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών	61	
	Ινστιτούτο Αστρονομίας και Αστροφυσικής (ΙΑΑ)	11	
	Ινστιτούτο Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΙΕΠΒΑ)	20	
	Γεωδυναμικό Ινστιτούτο (ΓΙ)	14	
	Ινστιτούτο Διαστημικών Εφαρμογών και Τηλεπισκόπησης (ΙΔΕΤ)	13	
	Ινστιτούτο Αστροσωματιδιακής Φυσικής "ΝΕΣΤΩΡ"	3	
2.	Ελληνικό Ινστιτούτο ΠΑΣΤΕΡ (Ε.Ι.Π.)	25	
3.	ΕΚΕΦΕ "ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ"	171	
	Ινστιτούτο Πυρηνικής Φυσικής (ΙΠΦ)	17	
	Ινστιτούτο Πυρηνικής Τεχνολογίας & Ακτινοπροστασίας (ΙΠΤΑ)	30	
	Ινστιτούτο Επιστήμης Υλικών (ΙΕΥ)	26	
	Ινστιτούτο Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών (ΙΠΤ)	16	
	Ινστιτούτο Μικροηλεκτρονικής (ΙΜΕΛ)	17	
	Ινστιτούτο Φυσικοχημείας (ΙΦΧ)	22	
	Ινστιτούτο Βιολογίας (ΙΒ)	23	
	Ινστιτούτο Ραδιοϊσοτόπων & Ραδιοδιαγνωστικών Προϊόντων (ΙΡΡΠ)	20	
4.	Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ε.Ι.Ε.)	105	
	Ινστιτούτο Βιολογικών Ερευνών & Βιοτεχνολογίας (ΙΒΕΒ)	17	
	Ινστιτούτο Θεωρητικής & Φυσικής Χημείας (ΙΘΦΧ)	21	
	Ινστιτούτο Οργανικής & Φαρμακευτικής Χημείας (ΙΟΦΧ)	12	
	Ινστιτούτο Ελληνικής & Ρωμαϊκής Αρχαιότητας (ΚΕΡΑ)	16	
	Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών (ΙΒΕ)	22	
	Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών (ΙΝΕ)	17	
5.	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.)	54	
	Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας	18	
	Ινστιτούτο Κοινωνικής Πολιτικής	18	
	Ινστιτούτο Πολιτικής Κοινωνιολογίας	18	
6.	Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ)	81	135
	Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λέιζερ	20	
	Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας	20	
	Ινστιτούτο Πληροφορικής	13	
	Ινστιτούτο Υπολογιστικών Μαθηματικών	5	
	Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών	5	
	Ινστιτούτο Χημικής Μηχανικής και Χημικών Διεργασιών Υψηλής Θερμοκρασίας	15	
	Ινστιτούτο Βιοϊατρικών Ερευνών	3	
7.	Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών (Ε.ΚΕ.Β.Ε.) "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΛΕΜΙΓΚ"	13	
	Ινστιτούτο Ανοσολογίας	5	
	Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας & Γενετικής	4	
	Ινστιτούτο Μοριακής Ογκολογίας	3	
	Ινστιτούτο Κυτταρικής & Αναπτυξιακής Βιολογίας	1	
	Ινστιτούτο Μικροβιολογίας-Ιολογίας (υπό ανάπτυξη)	0	

	Ερευνητικό Κέντρο	Ερευνητές+ΕΛΕ	Μέλη ΔΕΠ
8.	Εθνικό Κέντρο Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ)	35	28
	<i>Ινστιτούτο Τεχνικής Χημικών Διεργασιών (ΙΤΧΗΔ)</i>	12	
	<i>Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τηλεματικής (ΙΠΤΗΛ)</i>	7	
	<i>Ινστιτούτο Μεταφορών (ΙΜΕΤ)</i>	5	
	<i>Ινστιτούτο Αγροβιοτεχνολογίας (ΙΝΑ)</i>	6	
	<i>Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Εφαρμογών Στερεών Καυσίμων (ΙΤΕΣΚ)</i>	5	
	<i>Ινστιτούτο Βιοϊατρικών και Βιομοριακών Ερευνών (ΙΒΒΕ)</i>	0	
9.	Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες Πληροφορίας, των Επικοινωνιών και της Γνώσης - "Αθηνά"	36	20
	<i>Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ)</i>	20	
	<i>Ινστιτούτο Πολιτιστικής και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας (ΙΠΕΤ)</i>	7	
	<i>Ινστιτούτο Δικτυακής Έρευνας και Τεχνολογιών</i>	1	
	<i>Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων (ΙΝΒΙΣ)</i>	5	
	<i>Ινστιτούτο Πληροφορικών Συστημάτων και Προσομοίωσης (ΠΣΥΠ)</i>	3	
10.	Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.)	94	
	<i>Ινστιτούτο Ωκεανογραφίας</i>	47	
	<i>Ινστιτούτο Θαλασσίων Βιολογικών Πόρων</i>	18	
	<i>Ινστιτούτο Υδατοκαλλιεργειών</i>	16	
	<i>Ινστιτούτο Εσωτερικών Υδάτων</i>	5	
	<i>Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας και Γενετικής</i>	8	
11.	Κέντρο Έρευνας Τεχνολογίας και Ανάπτυξης Θεσσαλίας (Κ.Ε.ΤΕ.Α.Θ.)	5	24
	<i>Ινστιτούτο Μηχανοτρονικής (ΙΜΤΡΟΝΙΚΣ)</i>		
	<i>Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Διαχείρισης Αγροοικοσυστημάτων (ΙΤΕΔΑ)</i>		
	<i>Ινστιτούτο Βιοϊατρικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΒΕΤ)</i>		
	<i>Ινστιτούτο Σωματικής Απόδοσης & Αποκατάστασης (ΙΣΑΑ)</i>		
	Σύνολο Ερευνητών	677	